

Михайло Маморський

ЮРЧИК НЕ МОЖЕ СПАТИ

Ой, не може Юрчик спати,
Бо таку почув він вість:
Завтра з Божої палати
Може прийде (ще не знати!)
Довгожданий любий гість.
В нього одяг світлий-білий,
Довга, сива борода,
Теплий погляд, усміх милий.
Хоч дідусь старий, похилий,
Жвава в нього все хода.
Гей, хто, хто його не знає?
Це ж святий наш Миколай!
Про дітей він завжди дбає
І щороку об'їжджає
Цілий світ і кожний край.
Коло нього янголята,
Білі, білі, наче сніг —
Прехороші, пребагаті
Сяють блисками їх шати,
Зорі сиплються з-під ніг.

Тричі снівся вже Юркові
Добрий той Дідусь Святий,
Все казав йому дві слові,
Все питався: „Ти готовий?
Бога любиш? Добрий ти?“
Юрчик сам себе питає,
Чи усе він добрий був —
І питає і не знає,

Де і в чім його вина є,
Бо за рік уже забув.
Слухав мами? Пильно вчився?
Рідну мову шанував?
Дома, в церкві все молився?
В школі з хлопцями не бився?
Не шукав пустих забав?
Відповідь не легко дати —
Трохи ні, а трохи так...
„Може, краще знають мати,
Але соромно їх питати...“ —
Шепче Юрчик неборак.

Ой, не може Юрчик спати,
Сумнів серце смокче-ссе:
Як би, як би то вгадати,
Чи Дідусь поступить в хату,
Чи — крий Боже! — той... рогатий
Грубу різку принесе?
Е, — гадає наш хлопчина, —
Може, ще не є так зле!
Може, призабув чортина,
В кого, де й яка провина
(В світі ж не одна дитина,
Не один пустун живе).
Ні, Юрко не може спати —
Гадка гадку здоганя:
Ох, так дуже хочу знати!
Боже, як мені діждати
Того завтрашнього дня?

Іван Керницький

ЛИСТ ДО СВ. МИКОЛАЯ

Андрійко не забарився — став писати листа до св. Миколая за два тижні перед святом.

— Чого ж ти так квапишся, Андрійку — запитала його старша сестричка Оля.

— Не говори, я знаю, що роблю. Ти ж не бачиш — скільки дітей на світі, і кожне пише листа до св. Миколая, а деякі посилають і по кілька листів. А святий отець Миколай мусить те все прочитати і купити замовлені речі, запакувати, занести на небесну пошту й вислати на землю. Багато роботи, правда?.. Коли ж він дістане раніше мого листа, то й скорше вишле мені гостинці!

Андрійко ходив уже другий рік до школи, але за весь час своєї науки ще ніколи не намозолився

з писанням так, як коло цього листа. Все своє, невелике ще знання української мови, вкладав у те, щоб лист вийшов чисто, акуратно, без помилок.

А мав Андрійко, нівроку, довгенький список побажань до святого Угодника, і нелегко було те все спам'ятати, — не то, що написати! Просив Андрійко про папу ковзанів, водні фарби, рушницю, рукавиці, книжки з образками, трубку і велику зізду на ялинку. Крім того, звичайно, не відмовлявся від ласощів, горіхів та сушеної картоплі. Перелічував собі докладно ті всі предмети на пальцях і виводив олівцем по папері, аж стіл скрипів! Пів зошита списав, а лист все ще не був готовий...

За кожним разом, як заповняв своїм кострубатим письмом аркушик паперу, йшов з ним до сестрички Олі, Оля поправляла його і казала ще раз переписати.

— Ой, та вже шостий раз переписую! — стогнав малий братчик. — Щоб хоч не даремно! Щоб хоч святий Миколай не переочив чого або не забув вислати! . .

— Ти вже не турбуйся! Святий Миколай напевно нічого не забуде, тільки ти не забувай, що слово „Миколай” треба писати з великої букви, а наприкінці речення завжди треба ставити крапку. І не мішай українських слів з англійськими.

Переписуючи листа сьомий раз, наш Андрійко так знемігся переліком різних речей, що, написавши: „. . . і ще прошу про рукавиці”, — схилив голову на стіл та й заснув.

На другий день пішов до школи.

В школі, як звичайно, діти гарно молилися, потім трохи читали, трохи співали, а вкінці пані учителька сказала:

— А тепер, діти, хай кожне з вас напише листа до святого Миколая!

Стали діти писати листа. Не кожному воно йшло гладко. Дехто думав-думав і нічого не міг видумати, інший пробував одним очком заглянути до сусіда, хтось питав пошепки, як пишеться таке чи таке слово.

Зате нашому Андрійкові, що мав за собою

довгий писарський досвід, писання йшло легко та справно, ніби він і не писав, а заїдав хліб з маслом! Перший скінчив писати і перший віддав пані вчительці свою задачу. Пані прочитала й сама здивувалася, що в Андрійковій роботі знайшла тільки дві малі помилки. Прилюдно, перед цілою клясою, похвалила пильного учня, а під листом написала велике „А”, ще й підкреслила червоним олівцем.

Щасливий і радий вернувся Андрійко додому, ще в передсінку вимахуючи зошитом та показуючи своє „А”. Тато й мама теж були дуже раді, що мають такого талановитого синочка, а сестра Оля з великої втіхи поцілувала братчика.

— Андрійку, а може ти послав би святому Миколаєві цього листа, що відзначений дуже доброю маркою? — спитала. — Як святий Миколай побачить, що ти так гарно пишеш по-українському, то може додасть тобі ще якогось гостинця?

Малий покрутив головою:

— Ой, ні, сестричко, цього листа я не посила-тиму! В ньому є одна велика помилка, якої пані вчителька не помітила!

— Я теж не бачу тої страшної помилки, — сказала Оля.

— Того ніхто не завважить! — посміхнувся гордо Андрійко. — Я один знаю, де є головна помилка! Тут же пропущено: „І прошу вислати мені рукавиці!”

ПЕРШИЙ СНІГ

Новину сьогодні зранку
День вчорашній нам приніс:
Білі стріхи, білі присьби,
Біле поле, білий ліс.

Ліс стоїть такий поважний,
Мов дідусь старий та сивий.
Погляда на шлях широкий,
На просторі білі ниви.

Там бадьорістю подихать,
Побродити білим шляхом,
Чи із пагорба спуститись,
Пролетіти бистрим птахом!

А опісля в теплу хату
З мандрювання повертатись —
І мамусі любій-милій
Всі пригоди розказати.

Темні сосни та ялини
Простягли далеко віти
І поблискують на сонці,
Снігом-інесм укриті.

З-між дерев не обізветься
Ні звірина, ані птаство, —
Та кортить санчата взяти
І піти в зимове царство.

Олена Пгілка

Вірш розказує про зиму в українському селі, де хати були вкриті стріхою, а попід стінами була виліплена, наче лава, присьба.

К. Перелісна

Ілюстрація М. Дмитренка

ЛЕГЕНДА ПРО СВ. МИКОЛАЯ

Це було уже давненько,
 Як були всі люди щирі,
 Ще коли у всьому світі
 По землі святі ходили...
 Якось раз святий Микола
 І Касян — у білих шатах
 В рай вертались через поле,
 Щоб те Богу розказати,
 Як вони у світі людям
 Божу ласку подавали,
 І як немічних, болящих
 І нещасних потішали.
 А якраз у тому часі
 Люди жнива покінчили
 Й золоті снопи пшениці
 До своїх стодол возили.
 Та одному при дорозі
 Вісь у возі поламалась,
 І тяжкі снопи пшениці
 Геть із воза позсувались...
 Б'ється, б'ється дід старенький,
 Хоче вісь ту поладати,
 Але годі! де ж старому
 Віз самому підійняти?!
 От святому Миколаю
 Стало жаль старого.
 „Лихо!
 Поможім підняти воза!”
 До Касяна каже стиха.

Та святий Касян не хоче
 Навіть ближче приступити,
 Щоб свою одежу білу
 У багні не забруднити.
 „Як до Бога повернуся,
 Знечистивши білі шати?
 Та ж Господь святу одежу
 Наказав нам шанувати!”
 А святому Миколаю
 Жаль було старого дуже,
 Допоміг підняти воза,
 Хоч умазавсь, та байдуже!
 От прийшли вони до раю.
 А Господь усе те бачив
 Та й питає:

„Що це, отче,
 Забруднив ти шати наче?”
 Зажурився святий Микола
 І не знає, що й казати,
 Лиш промовив тихо: „Боже!
 Мусів діда рятувати”.
 І сказав Господь ласкаво,
 Позирнувши йому в вічі:
 „Шануватимуть Миколу
 З цього часу на рік двічі.
 А тебе, святий Касяне,
 Хоч зберіг ти чисті шати,
 Раз один в чотири роки
 Будуть люди шанувати”.

Св. Миколая шануємо двічі на рік — 22 травня і 19 грудня, а св. Касяна лише 29 лютого за старим стилем.

СНІГ

Сніжок! Сніжок!... Ось падає, літає, як пущок... Ось на руку, на рукав спускаються легесенькі кучеряві сніжиночки! Звідкіля вони летять? О, здалека та звисока, — з-під неба самого, з хмари зимової, сивої. А де ж вони там узялися? Туди вони з землі прилинули...

Еге, були вони колись на землі, були крапельками води в річці, в землі і на землі. Сонечко пригріло, вода почала парувати, а та пара полинула високо і стала хмаркою. Коли на хмарку не дуже холодний вітер віє, то сіє вона крапельки дощові; коли ж наженеться на хмарку холодніше повітря, таке, що заморожує, тоді кожна крапелька замерзає й робиться сніжинкою.

Як зимова година ясна, тиха, то сніжинки бувають кучеряві, зірчасті, злипаються купками; а як повітря потеплішає, тоді сніжинки стають крапельками, і тоді вже не сніг, а дощ; отже, сніжинки стають знову тоді водою, як і були колись.

Та поговорімо ще про те, як сніг ще буває снігом.

Ось він падає, вкриває землю. Все стало біле: земля, дерева, стріхи; на полях сніг лежить товстим шаром; долинки, балочки часом так замете, що коли там стоїть хатка, то й вийти з неї не можна, треба одгрібатися. А у вас у дворі хіба не траплялося стежки прокопувати в снігу?

Отож, коли сніг рівно, шаром ляже на поля, то й для поля добре; бо то в теплих краях за сні-

гом не журяться, там про нього байдуже, через те, що там морозів великих не буває, то й земля і коріння в ній не промерзають. А по наших краях морози таки чималенькі бувають, то як нема снігу, тоді земля дуже замерзає і в ній замерзає коріння усякої рослини. Через те й кажуть, що для врожаю добре, коли сніг випаде до великих морозів. А як земля гола, а тут морози притиснуть, то й біда, — вимерзне хліб на полях.

Як навесні сонечко пригрів, то й почне розтоплювати сніг, і побіжить тоді сніг водою по землі долинами та рівчачками, докотиться тая вода і до річок, сповнить їх украй, ще й через край поллється!

Ох, велике часом лихо з того буває, бо це ж тая „весняна повідь!”

Вона часом затоплює береги, хати, людей, скотину, все, що стріне на своїй дорозі, байдуже їй про все!..

А частина води від розталого снігу входить у землю та й напоює її. Отож і це багато значить для врожаю на полях, особливо в тих краях, де часто буває посуха; земля так набереться водою з розталого снігу, що потім довго має в собі вогкість, а цього ж треба рослинам, з того всяка рослина собі пожиток має.

Оце вам про сніг.

А тепер, як зловите білу сніжинку, то придивіться до неї.

Вадим Лесиз

ЗАМЕЛО ВСІ ШЛЯХИ

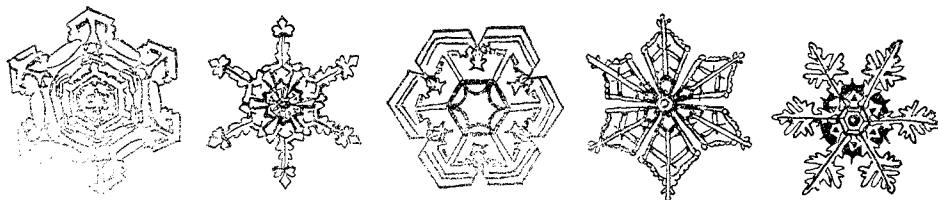
Замело всі шляхи заметіллю,
в сніговій кружляє весь світ.
Обсотавшись мережею білою
сивий обрій в очах мерехтить.

Світ кружляє платочками снігу
і з-під ніг утікає земля
в білі сутінки зоряних ігор,
де Чумацький проблискує шлях.

Хтось мандрує снігами босоніж,
здивившись в заобрійну вись,
де у паморозь відблиском дзвонить
кутий золотом — зоряний Віз.

Погасають на обрії зорі,
зблідле небо припало на сніг,
— а в снігу — гнані вітром недобрим,
замерзають сліди босих ніг...

1945

Кінгається короткий зимовий день. За лісом згасає сонце. У долині над замерзлою річкою — українське село. По середині церква, довкола гонурні двори, хати в білих снігових шапках, садки, обвішані срібними мережками інєю. Тихо й урогисто сьогодні в селі! І не диво, воно готується зустрігати велике-превелике свято, Христове Різдво. Урогисто підіймаються з землі везерові тіні, безшелесно темними заслонами сповивають село. Вони несуть добрим людям Святий Везір.

Увійдім негутно нашими думками в крайній двір, будьмо невидними різдвяними гістьми завжди гостинної української родини.

У хаті святоко й привітно. Господиня скінчила варити везерю і робить останні приготування, щоб подати її на стіл. Господаря ще нема в хаті — він обходить господарство. Івась і Ганнуся заглядають у вікно, чи не видно першої зірки. Хвилина напруженого вижікування, і враз...

Івась. Зірка! Перша зірка! Мамо, зірка на небі!

Ганнуся. Яка гарна ясна зірка!

Господиня. Слава Господеві! Це нам знак, що можна сідати до святої вечері.

Івась. Ну, то сідаймо! Я весь день постив, зголоднів трохи...

Ганнуся. Потерпи, братчику! Та як же без тата сідати до вечері? Сьогодні тато мусять усе починати — вони господар.

Івась. Мамо, а де тато?

Господиня. Тато мусять зробити на господарстві все, що звичай наказує. Різдво, дитинко, — це велике старосвітське свято, ним держиться вся наша Україна. Від нього залежить наше щастя на цілий рік.

Ганнуся. Я бачила, як тато перев'язували

перевеслом з соломи яблуні та груші в саді. Кажали, що від того будуть дерева гарно родити.

Івась. А я бачив, як тато принесли того плужка, що його позичили дядькові ще навесні. Мамо, нащо тепер татові плужок?

Господиня. На Різдво все господарське знаряддя мусить бути вдома. Так наші діди-праді робили, так хоче наш давній звичай.

Ганнуся. Тато казали, що наперед обійдуть худобу, нагодувать коней, корів і овечок, а тоді внесуть у хату дідуха й сіно.

Івась. Чи то правда, що в ніч перед Різдвом худібка говорить людською мовою?

Господиня. Кажуть люди, що говорить. Це їй така ласка від Бога за те, що волик і ослик дихали на Ісусика в вертепі і зогрівали його.

Івась. Ах, як цікаво!.. Я б дуже хотів чути, як худібка розмовляє...

Ганнуся. Цить, тато йдуть.

Відгиняються сінешні двері, і в хату поважно вступає господар. Він вносить в'язку сіна, признаженого на стіл під скатерть, і пшеничного снопа, „діда". Недаром це „дід"! Немов відгиняються таємні двері минулих віків, щоб випустити в хату душі предків. Сніп-„дід" стоятиме на погеснім місці, на покуті за столом, а соломую-дідухом на радість дітям встелять підлогу хати. А тим часом господар, переступивши поріг, кличе щастя-гаразд і Боже благословення в свою хату словами різдвяного „віншування".

Господар. Віншую вас тим святим Різдвом, щастям, здоров'ям, щоб ви дочекали святого Різдва, від Різдва до Нового Року, від Нового Року до Богоявлення, від Богоявлення до Воскресення, від Воскресення до Вознесення, від Вознесення до ста літ, поки вам Пан Біг призначив вік; щоб ви жили, панували, а по смерті з Паном Богом корону отримали. Христос ся рождає!

Всі. Славте Його!

Івась і Ганнуся. Дідух! Дідух! Ой, як весело!

Івась. Дивись, Ганнусю! Тато внесли сокиру та інше залізо і все те кладуть під стіл на сіно.

Цю сценку починаємо друкувати вже тепер, щоб дати дітям змогу приготувати її на Різдво. Сценку можна грати в дитячій театрі, в школі, Пласті і т. ін. або можна виконати її перед мікрофонами на радісній передачі. До співучасті в грі попросіть, діти, своїх батьків або старших братів і сестер.

Ганнуся. А твій голод зараз скінчиться. Мама накривають настільником сіно на столі, а тато мостять місце під миску з кутею.

Господиня. Квокайте, діти, щоб курочки велися та й неслися.

Господар. А не забудьте про ягнят! Ганнуся. І про корівок ми не забудемо. І про коників. Кво-кво-кво! Ко-ко-ко!

Івась. Ме-е-е! Щоб ягнятка в нас велися! Ганнуся. Му-у-у! Му-у-у! Щоб наші корівки були здорові!

Івась. І-га-га! І-га-га! Щоб були здорові наші коники!

Господиня. Я вже готова подавати вечерю. На тобі, чоловіче, книш, застроми свічку, ти, Ганнуся, перев'яжеш свічку стяжечкою, а Івась буде світити.

(Ганнуся перев'язує свічку синьо-жовтою стяжечкою, а Івась тремтягою рукою підносить сірника до гнота)

Господар. Івасю, уважай, серце! Обережно світи!

Івась. А нащо це, тату?

Господар. На честь героїв, що віддали життя за Землю Українську. Нехай ця свічка горить так ясно, як горіли їх серця полум'яною любов'ю до нас усіх!

Настає ерогиста хвилина — свічення святвє-гірної свічки. Це ворожіння на весь рік. Як рівно горить свічка, все буде гаразд. Але, якби, бо-рони Боже, полум'я схилилось до дверей — недобрый знак: хтось може з тієї хати відійти на-віки.

Господиня. Слава Богу, рівно горить свічка!

Господар. А тепер, як бувало рік тому і десять, і сто, і Бог знає скільки, попросимо по-життя за Рідний Край, за його волю і щастя. Господар. Запам'ятайте собі це, діти, і завжди робіть так, як ми. Не забувайте предківських звичаїв! Це — найбагатша спадщина по наших батьках і дідах. Дай же, Боже, в добрім здоров'ї ці свята пережити, ще й на другий рік діждати.

Всі. Дай Боже!

Господар. Першу ложку пшениці з медом кинемо об стелю.

Ганнуся. О, як багато зернин приліпилося! Буде мед, тату?

ходить до нас кутю їсти! Прошу вас, прадіду Ба-силію і діду Миколо, і вас, бабо Олено, і вас, бабо Маріє! І прошу вас, мої тату й мамо, і жінчині тату й мамо, і тебе, брате Григорє, що пропав за волю рідного краю на війні — всіх вас прошу до нас на вечерю!

Це господар виголосив з мискою куті в руках, відчинивши двері. І знов настає хвилина напру-женої мовчанки... Хто знає, може в цю хвили-ну духи предків неготно вступають у хату, щоб у ці святі години бути разом з живими в одному роді, в єдності, бо де єдність, там сила. Але діти погувають себе непевно і, коли батько загинув двері, зідхают з полегшенням.

Івась. Ніхто не прийшов...

Господар. Їх душі невидні прийшли до нас на свята.

Ганнуся. Мамо, а про Мороза забули?

Господиня. Сьогодні нічого не забудемо. Ось бачиш, тато вже підходять до вікна і зараз будуть кликати Мороза на вечерю.

Господар. Морозе, Морозе, йди до нас ку-тю їсти! А коли не йдеш, то не йди ні на жито, ні на пшеницю, ні на всяку пашницю.

Івась. І що, тату, Мороз уже не зморозить нам збіжжя?

Господар. Як Бог дасть. Він сильніший від Мороза. Але звичай каже, що забути про Мо-роза не годиться. Ну, зробили все, що треба, те-пер розпочнім святую вечерю святою молитвою. Отче наш...

Всі стають навколійки лицем до святих образів, що ними обвішана вся застільна стіна, і молять-ся. Моляться до Божої Дитини, що в цю гарівну-ніз, як кожного року, неназе наново народжу-ється серед них. У ту хвилину разом з господарем, господинею і з їх дітьми завжди Богові вірний великий Український Нарід стає лицем до мало-го Ісуса і в молитві підносить до Нього на руках своє серце.

Господиня. Сідай, чоловіче! Сідайте, ді-ти! А як сідасте, обережно пробуйте місце на лаві, щоб якої душі не присісти, що до нас на свята з того світу прилетіла.

Ганнуся. То це ви, мамо, для душ лишили тарілку на покуті?

Господиня. Так, дитино! Тут сідають ра-зом з нами душі предків і тих, що віддали своє життя за Рідний Край, за його волю і щастя.

Господар. Запам'ятайте собі це, діти, і зав-жди робіть так, як ми. Не забувайте предківських звичаїв! Це — найбагатша спадщина по наших батьках і дідах. Дай же, Боже, в добрім здоров'ї ці свята пережити, ще й на другий рік діждати.

Всі. Дай Боже!

Господар. Першу ложку пшениці з медом кинемо об стелю.

Ганнуся. О, як багато зернин приліпилося! Буде мед, тату?

ЗИМА

Що це віє, свище в полі?
Що вихрить на видноколі? —
Ні стежок, ні доріг...
У саду стрункі тополі
Одягнули білі льолі —
Всюди сніг, всюди сніг...

Чим це вибілена хата,
Вкрита яблуня крислата,
І левада й ставок?...
Це зима іде пухната,
Завірюхами багата,
Сіє-віє сніжок.

Микола Щербак

Господар. Так, дитино, наші діди ворожили. То був для них знак, що бджоли добре зиму перебудуть і вліті будуть гарно множитись-роїтись. Ну, пора нам насамперед покуштувати куті. У ній все найкраще, що має наша земля: пшениця, мед і мак.

Господиня. Їжте, діти, кутю, а решту лишимо покійникам з нашого роду. А потім нехай кожне з вас покладе свою ложку в кутю. Їх ще сьогодні будуть потребувати померлі.

Ганнуса. А тітка Марія розказували, що то не добра ворожба, коли на ранок чиясь ложка лежить перевернена.

Господиня. В тім Божа сила, а не наша, донечко! Бери, чоловіче, їжте, діти! Різдвяний звичай каже нам покуштувати сьогодні всіх дванадцять святочних страв.

А гас пливе, і за вікнами, змережана зорями, мінає повна див і гарів різдвяна ніч. Везеря кінгається. На селі вже гутно гамір, вже збираються гурти колядників. Ось біля воріт заскрипів сніг, і коло вікон знадвору обзивається перша коляда „Бог Предеізний”. То співають менші хлопці. Велика зізда з ліхтарем усередині заглядає в хату. Входять два колядники-хлопці: провідник і міхоноша.

Провідник. Ой, коляда, колядниця, добра з маком паляниця, а без маку не така — дайте, тітко, п'ятака! Христос рождається!

Господиня. Славте Його! Дам п'ятака, сину, тільки на пусте не витрачайте!

Міхоноша. Ми, тіточко, колядуємо не для себе, а на Рідну Школу.

Господар. О, коли так, то нате ще й другого п'ятака від мене.

Господиня. Дали на Рідну Школу, дамо ще й таким бравим хлоп'ятам, як ви та й ті під вікном. Наставляй, міхоношо, торбинку, тут вам усім по пиріжку.

Міхоноша. Спасибі вам, дядьку й тітко! Бувайте здорові!

Хлопці пішли і везеря закінгується такими словами господаря:

Ну, коли з Богом починали, то треба з Богом закінчити. Встаньте, діти, змовте молитву, подякуйте новонародженому Ісусові, що дозволив такого великого свята дочекати, і просіть, щоб благословив їх щасливо опровадити.

Цієї ночі діти спатимуть не на постелі, а на дідуху. Це для них велика втіха. Та покищо Івась занесе різдвяний подарунок, або „коляду” хресній матері в сусідство, а Ганнуса піде до священика, де збереться багато дітей. Мати вже нав'язує вузлики з солодким пегивом, з яблуками, горіхами. Тим гасом у хату вступають старші колядники з зіздою і хором співають коляду. Коляда закінгується таким „віншуванням”:

Дай же вам, Боже, що в полі врожай,
А в току буйно, в пасіці рійно,
По дворі збройно, в коморі повно,
А в домі склибно на челядочку,
По дворі щастя на худобочку,
На худобочку, на роговую,
На роговую та ще дрібную.
Хай же вам буде Бог на дорозі,
На кожнім броді, на перевозі.
Ми вас віншуєм щастям-здоров'ям,
Сими святками ще й різдвяними!

Господар і господиня вклоняються, дають колядникам гроші й подарунки, а за вікном уже лунає зергова велизна коляда.*

ОГНИК

Огнику, огнику,
Та не тлій, та не тлій!
Розгорися, розгорися,
Ясним полум'ям візьмися,
Хатку нам зогрій.

Огнику, огнику,
Та гори, та гори
І для Галі, для Наталі,
І для киці, і для лялі
Кашку вмить звари.

Мирослав Петрів

* Пояснення: На землях України є дуже багато старовинних чудових різдвяних звичаїв, у яких сплітаються християнські елементи і давні повір'я з передхристиянських часів. У цій сценці ми показали тільки найважливіші з них. Деякі з них, як, наприклад, перев'язування свічки синьо-жовтою стрічкою, походять із перед світовою війною. Але й тепер український нарід, хоч у найважчій неволі, святкує Різдво Христове і вірить, що владі новітнього Ірода прийде кінець, і на всіх землях України запаує воля та справжній Христовий мир.

ІВАН ТА ВОЛЯ

П'єса-казка на 3 дії для лялькового театру

ДІЯ ТРЕТЯ

КАРТИНА ШОСТА

(Дідова й бабина хата. До Івана прийшли брати, Косар і Коваль. Дід і Баба десь на сторожі).

Іван. А що, брати, так і буде: тільки треті півні проспівують — рушимо.

Коваль. Ех, не віриться, що Чорнаві каюк!

Косар. А чи подужаємо відьму?

Іван. Гуртом подужаємо!

Коваль. І пам'яті не лишиться!

Іван. Еге ж!

Косар. Ну, коли б швидше почалося!..

Дід (прибігає). Цитьте, якась мара женеться.

Баба (прибігає за Дідом). Ой, розходьтєся, щось лихе суне!..

Іван. Ідїть! Пам'ятайте: до третїх півнів!..

(Косар і Коваль мовчки пішли).

Баба. І ти, сину, йди спочинь.

Іван. Е, ні. Я ще посиджу, подумаю!..

Дід. Еге, нехай думає! Такий уже він удався задуманий.

Баба. За думками йому й їсти ніколи.

Дід. Ат, стара! Це не нашого розуму діло. Ходім!

(Зібралися йти, аж позули гаргання. Обернулись — пес прибіг, зубами клацнув і вп'явся в сопілку, що в Івана в руках).

Баба. Ой, страхіття!

Іван (не пускаючи сопілки). Що це за про-
ява? (Хоче вирвати сопілку — пес на ній висить).
А бодай тебе!

Дід (миттю кинувся за цінком). Ах, скаже-
на собако, на ж! (Цінком протяг пса, аж той зуби
розціпив і сопілки пустився, з болю завивши).

Іван. Отак краще! А тепер нехай навіки ку-
щем стане! (Заграв, пес здеревів, на куц обернув-
ся).

Баба. А нехай йому всячина! І він до сопіл-
ки!

Дід. Е-е, щось тут поганим пахне. Чи не Чор-
навіні це видумки?

Іван. А нехай Чорнавіні — ніщо мені не
страшне! (Тільки встиг промовити, як прибіг
горт).

Баба. Чортяка! Рятуйте!

Дід. Цить, бабо, бери краще дрюка!

Іван. Що скажеш, нечистий?

Чорт. Продай сопілку! (Видобув калитку,
забрягав грішми).

Іван. Чого захотів! Не продається.

Чорт (викинув карти). То в карти програй!

Іван. А йди до дідька! Не програється!

Чорт (добув пляшку, в ній вино грає). Змі-
няємось!

Іван. Слухай, бісів сину, не в'язни!

Чорт. Хочеш, червінців насиплю повен двір!

Іван. Не хочу і два двори.

Дід. А що з ним пятакати! Геть звідсіля на
чотири вітри! (Оперезав цінком по рогах).

Чорт (завив від болю, аж дим з рота пустив).
А-а! Стережись тепер! Вогнем спалю!

Іван. Встромись, чорте, в землю рогами, сам
догори ногами! (Заграла сопілка. Не встиг горт
вогню пустити, як у землю рогами встряг, ноги
догори підняв. А Дід його цінком!).

Дід. А не сунь свого рогу до чужого порогу!

Баба. Дай же, діду, й мені раз на віку чорта
почастувати! (Бере цінка й лупцює горта, прика-
зуючи). Ось тобі, ось тобі, рудий дідьку!

(А горт тільки верещить та ногами дригає).

Іван. Що б же цьому нечистому придумати?

Дід. Не знаєш що? Нехай він на своєму вогні
згорить!

Баба. Із цим куцем разом!

Іван. Нехай і так буде! (Заграла сопілка,
горт з куцем на вогні згоріли).

Баба. От напасть!

Дід. Це Чорнава коїть, не йнакше.

Іван. Вража баба! Я ж іще з нею порахуюся!

Баба. Ходім, сину, до хати. Цур йому!

Іван. Ходім, відпочину.

(Наважились іти, аж перед ними Смерть виринула).

Смерть. А-а-а! Ось де ти!
(Дід і Баба спереляку попадали. Іван оглянувся, а Смерть у нього сопілку вихопила й на Чорнаву обернулася).

Чорнава. Ха-ха-ха! Пізнаєш Чорнаву? А сопілка моя! (Скрикнула й відлетіла).

Баба (огуняла). Що буде?

Дід (огуняв). Перехитрила вража баба.
(Співають перші півні).

Іван. Не журіться! Сопілка відьмі не послужить! Вона їй загибель принесе. Ось перші півні. Ходім!

КАРТИНА СЬОМА

(Чорнавин палац. Співають треті півні)

Пісня походу

Треті півні проспівали,
Поклик сурем нас веде!
Проти вражої навали
Нарід весь у бій іде.
Не злякають нас гармати,
Ні насилля, ані жаж,
Пути мусимо зламати,
Уторуєм волі шлях.

(Виходять Косарі, Ковалі, з ними Дід і Баба, а попереду Іван).

Іван. Виходь, вража відьмо, я по сопілку прийшов!

(Прислухався — тиша).

Дід. Гукай ще, а як вийде...

Іван. Виходь, Чорнаво, злюща прояво!

(Прислухався — тиша).

Дід. Чи позакладало, чи вже дуба врізала?*

Гукай, сину, втретє.

Іван. Виходь, відьмо препогана!

(Прислухався — тиша).

Дід. Тю! Оказія!

Іван. Ану, брати косарі-ковалі, вдармо, зрівняймо з землею це кодро вороже! Разом, всі враз!
(Вдарили — завалився палац. Вискозила Чорнава з сопілкою, зареготала).

Чорнава. Ха-ха-ха! Вояки прийшли! Дарма сили витрачаєте!

Іван. Віддавай сопілку, чорна відьмо!

Чорнава. Не поспішай, дурню! Не по сопілку ти прийшов, а по свою смерть!

Іван. Не боюсь я ні смерті, ні тебе.

Чорнава. Бач, герой знайшовся! А я вас усіх чарами сопілки подолою.

Іван. Не нахваляйся, Чорнаво! Гляди, щоб тебе оця чарівна сопілка не подолала.

Чорнава. Вона тепер моя, і я знаю: лише мені вона служитиме.

Іван. Ще не знати. (До своїх). Сопілка неправді не послужить — Воля казала.

Чорнава. Ану, дивись! Захочу — всіх вас на каміння оберну. Але ні... Хто мені служитиме? (До сопілки). Щоб усі вони переді мною на коліна впали!

(Приклала до зубів — захаргала сопілка, схопився вітер, заgrimіло).

Дід. З вогнем грається...

Чорнава. Ти мене не слухаєш, сопілко? Став їх, кажу, зараз на коліна!

Іван. Схаменися, Чорнаво! Віддай мені!

Чорнава. Мовчи! На коліна всі, раби мої! Під ноги мені! Ну, грай!

(Приклала до губ... і враз заgrimів грім, блискавиця небо розкрояла й стрілою Чорнаву пронизала. Впала відьма, а Іван — за сопілку).

Дід. Ну, сини мої соколи, Чорнаві край!

Іван (підніс сопілку, пригорнув). Сопілочко моя хороша! Хай же згине це кодро відьомське! Хай тут сад виросте пишний, квітучий, щоб у ньому дівчина Воля з нами довіку жила!

(Заграв востаннє Іван і полилася пісня).

Пісня про Волю

Пропадайте, чорні мури!
Буйний саде, виростай!
Вже Чорнавині тортури
Не повернуться в наш край!
Наше сонце не загасне
У квітучому саду!
Зустрічаймо Волю ясну —
Дівчиноньку молоду!

(Зникають руїни Чорнавиного палацу. Виростає пишний сад, а в ньому верба. З неї дівчина Воля виходить. А над садом — сонце).

Кінець

* дуба врізати — померти.

Т. Біленька

ПРИГОДИ ЯШКА - СТРАШКА АБО ЯК СТРАХОПОЛОХ ЛЮДИНОЮ СТАВ

Ілюстрації М. Левицького

IV

У діда Охріма була пасіка велика — вуликів, може, з сорок... Заліз Яшко-Страшко в цю пасіку, ходить від вулика до вулика й не знає, де йому того чародія знайти. Вийшов дід Охрім у садок, побачив Яшко-Страшка в пасіці та й кличе:

— А ти, хлопче, чого там?

— Я... я чародія шукаю...

— Втікай, кажу, бо як роздратуєш бджіл, то такого чародія з тебе зроблять, що й бабуня не впізнає.

Злякався Яшко-Страшко й кинувся тікати. Але дід Охрім подумав щось і кличе:

— Стривай но, а якого це тобі чародія потрібно?

— Того, що дітей лічити навчас.

— Ага, — каже дід Охрім. — Коли так, то повернись направо. Бачиш цей біленький будинок біля церкви, чуєш, як там діти, мов рій бджілок, гудуть? Там і твій чародій сидить.

Подякував Яшко-Страшко дідові Охримові й побіг. Прибіг під біленький будинок, а там гуде, мов у вулику. Забіг усередину, сів між дітьми на лаві і на чародія чекає. Чародія він не дочекався, але, як тільки вчитель в дверях показався, в кімнаті зразу так тихо стало, мов би справді хтось дітей заворожив.

— Вважайте, діти! — каже вчитель. — Було на тарілці сім сливок. Гриць з'їв чотири сливки, а Ганнуса — три. Що залишилось?

А Яшко-Страшко відразу: — Сім кісток.

— Та ж кістки — не сливки! — говорить учитель.

— Тому то їх і залишають! — відповідає Яшко-Страшко.

— Коли так, — говорить далі вчитель, — то відповіж мені на таке: було на тарілці сім пиріжків. Гриць з'їв одного пиріжка і Ганнуса з'їла одного. Що залишилось?

— Ніщо! — відповідає Яшко-Страшко.

— А це ж як? — дивується вчитель.

— А так, що я ще таких дітей не бачив, щоб щось добре на тарілці залишали.

— Ага, — каже вчитель, сміючись. — Дотепний з тебе хлопець, але арифметики таки не знаєш. Отже, сиди тихенько, слухай пильненько, то всього навчишся.

Опівдні побіг Яшко-Страшко додому, а баба Варвара питає:

— Де ж ти був, що курята у сінях замкнені сиділи?

— У школі.

— Ов! — дивується баба Варвара. — Чого ж ти там навчився?

— Що кістки — не сливки, тому й лічити їх не важно.

— Це ще не багато, — говорить баба Варвара. — Ну, та коли охота, то поволі всього навчишся.

Купила вона Яшкові-Страшкові чобітки, пошила нову свитину та й послала його до школи. Походив він одну зиму, і другу, і третю та й навчився читати, і писати, і рахувати. Хвалить його вчитель, радіє бабуня, а сусіди надивуватися не можуть, що то за розумний хлопчина з того Яшка-Страшка росте. Але горобці, як тільки доглянуть його на обійсті, зараз сідають на плоті й цвірінькають:

— Ох, ох... Страхополох...

Ох, ох... Страхополох...

Біжить тоді Яшко-Страшко до бабуні й плаче:

— Бабуню, скажіть: я личко вмиваю?

— Вмивасш.

— Чисту сорочку вдягаю?

— Вдягасш.

— Хату замітаю?

— Замітасш!

— Книжечку читаю?

— Читасш!

— Аритметику вивчаю?

— Вивчасш.

— То чому ж горобці страхополохом мене називають?

— Не знаю, хлопче, не знаю, — говорить баба Варвара.

Так, баба Варвара цього не знає, але горобці? О, вони добре знають! Вони ж самі бачили, як він ластівкам гніздо розвалив, котів хвіст придавив, на діда-прошака собак нацькував... Вони добре знають, що він — тільки страхополох, а не людина, бо в нього людського серця немає.

І знову прийшла зима, та така люта, якої давно вже не було. Баба Варвара курей у сінях годує, на двір не випускає, щоб ніг не повідморожували, а горобці сидять на плоті голодні-холодні... Вийшов Яшко-Страшко з хати, побачив посоловілих горобців на плоті, в грудях у нього щось нараз застукало. Побіг він до хати і питає баби Варвари.

— Бабуню, що це так у грудях у мене стукає?

— Серце! — відповідає бабуня.

— А чого ж вона хоче?

— Послухай, воно само тобі скаже.

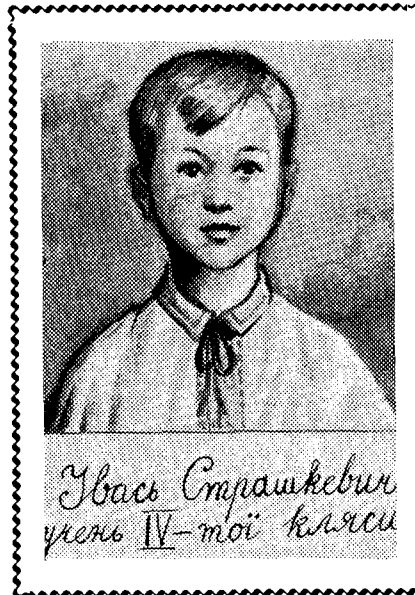
Послухав Яшко-Страшко, що йому серце підказало, побіг до комор, взяв жменю пшениці, вийшов на двір і посипав горобчикам. Прибіг до хати і знов питає:

— Бабуню, а чому воно ще б'ється?

А баба Варвара притягла його до себе, обійняла й каже:

— Б'ється воно й битиметься, доки віку твого. Ти, Івасю, вже не страхополох, а людина, бо в тебе людське серце, що не може байду-же дивитися на чужу недолу.

Ось і казці кінець... А тепер, вірте мені або не вірте — страхополох став людиною. Ось тут вам його підпис під його картиною.

ПРО УСТРИЦЬ - ЩУРОЛОВІВ І ПТАХА - ПАСТУХА

Устриця, або скойка, звана також часом черепашкою — це тваринка, що не має ні голови, ні ніг, а тільки живіт, і є шматком м'якого м'яса, яке охороняють дві тверді шкаралуці, складені разом, мов дві долоні. Отож, на однім острові коло Ірландії живе порода дуже дотепних устриць, що вміють ловити щурів. Ті устриці зостаються після припливу моря біля берега, розхиляють свої шкаралуці і чекають на щурів, які ночами шукають понад берегами поживи.

Коли щур побачить розхилені шкаралуці устриці, він, радий поласувати свіжим м'ясом, встромляє туди голову. Шкаралуці раптом стулюються і так міцно притискають голову щура,

що йому вже несила вирватись. Найближчий приплив моря забирає устрицю враз із здобиччю в глибину моря. Ну, чи не хитра це пастка? Подумаймо, що сказали б котики, якби дізналися, як проворно ловлять устриці щурів.

Що пси-вівчарики допомагають людям доглядати вівці — це всім відомо. Але в Південній Америці службу овечого пастуха виконує птах, що зветься „аґамі”. Завбільшки він як курка, але має довгу шию і великий дзьоб. Він легко приучується, живе з людьми і зникає до своїх господарів, мов собака. Пильнує овець, водить качок до води і навіть стереже господарство. Чи не цікаво було б мати дома такого птаха і ходити з ним на прогулянку?

ІДИ, ВІТРЕ, ДО ШКОЛИ!

Ілюстрація М. Левицького

Нині вітер не дармує,
Він білизну всім рахує:
— Раз, два, три, чотири, п'ять...
Правда, вмію рахувать?

Полечу ще на леваду,
Там листки почислю радо:
— Раз, два, три, чотири, п'ять...
Правда, вмію рахувать?

І над морем помандрую,
Всі вітрила порахую:
— Раз, два, три, чотири, п'ять...
Правда, вмію рахувать?

Швидко до дітей полину,
Полічу їх за хвилину:
— Раз, два, три, чотири, п'ять...
Правда, вмію рахувать?

— Не хвались даремно, вітре! —
Засміялися всі діти. —
— Раз, два, три, чотири, п'ять...
Більш не вмієш рахувать!

А у нас маленька Леся
Лічить вже сама до десяти,
А Марійка он ота
Вже полічить і до ста.

Вітре, Вітре, не журися,
Йди до школи, пильно вчися,
Бо у лісі між ярів
Теж є школа для вітрів.

ЗАЙЧИКОВІ

Зайчику малесенький,
В полі ти живеш,
Чом до нас, сіресенький,
В гостеньки не йдеш?

Я тебе чекатиму
Тут, між яблуньок,
Свіжої капустиночки
Винесу в садок.

Принесу я морківки,
Столик застелю,
На маленькі ніженьки
Чобітки куплю.

В. Дубина

ГОРЕ-ШВАЧКА

Затягну червону нитку,
Вишию червону квітку
І листочки для сорочки —
Руки маю я проворні!
Ой, біда! Та ж ті листочки
Мають бути чорні!

Ну бо, ну бо, нитко,
Витягайся швидко!

Чорну нитку всилю в голку,
Шию листя по подолку.
То листок, а то стеблина...
Вже й кінець роботи!
Це ж не листя, це — калина!
Треба знов пороти...

Ну бо, ну бо, нитко,
Витягайся швидко!

Ганна Черінь

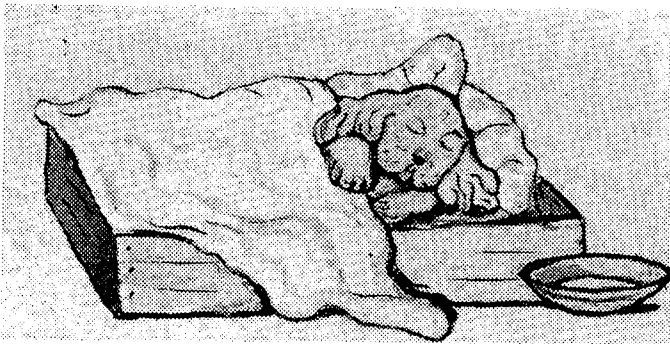
Оце оповідання, що його тут вміщуємо, написав наш читач Андрійко Шуль, 11 років, а ілюстрацію виконала 12-літня Христя Головчак з Нью Йорку.

ПРИГОДА З ПЕСИКОМ

Це було якраз першого дня різдвяних вакацій. Від самого ранку над землею нависли сірі хмари, а коло полудня почав падати сніжок. Одначе, незабаром сніжинки змінилися на тяжкі краплі дощу. Вулиці міста виглядали, мов у казці: їздня вилискувалася, наче скло, а люди стали поспішати дрібними кроками. В руках тримали відкриті парасолі.

І малий Орест підбігав коло тата, що також мав парасоллю. Одначе, вона не заступала Ореста від дощу, бо тато держав її високо. Струмочки води спливали хлопцеві прямо на обличчя. Орестові це подобалося, і він умисне задирав голову та примикав очі. Тато цього не помітив, бо поспішав. Вони вибралися разом купити ковзани, бо Орест хотів учитися ковзатися на льоді.

Орест якраз замахнувся рукавом, щоб стріпнути краплі дощу, які спливали з дашка шапки, коли несподівано завважив малого рудого песика. Песик був зовсім мокрий, скулився і трусився всім тілом. Він притулювся до муру кам'яниці. Коли Орест вихопив свою руку з татової й прискочив до песика, той підняв мордочку догори, але не рушився з місця. Орестові стало жаль маленьке створіння. Він узяв песика і попросив тата вернутись додому.

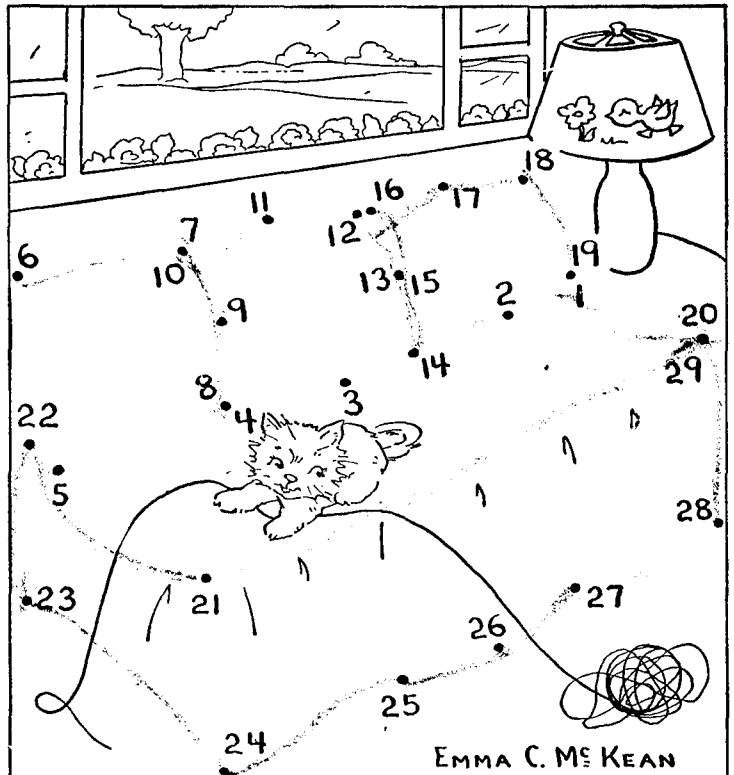
В мешканні було тепло й приємно. Орест приніс з кухні пачку й поставив її в кутку своєї кімнати. Це мало бути песикове ліжечко. Мама дала стару подушку з софи та теплий коцик. Вигідне ліжечко чекало на песика.

Тим часом тато й Орест купали песенятко. Коли змили з нього вуличний бруд, Орест приніс мисочку літеплого молока. Спершу песик не хотів пити, бо був дуже переляканий, але по хвилині запах молока знадив його. Випив. Тоді хлопчик поклав песика в ліжечко, а песик полизав Орестову руку, тихенько запищав і вмить заснув під теплим коциком.

Орест на радощах забув навіть про ковзани.

КУТОК РОЗВАГ

НА ЧОМУ СИДИТЬ КОТИК?

Коли хочете знати, на чому сидить котик, сполучіть лініями пункти від першого до двадцять дев'ятого. Коли два числа знаходяться близько одного пункту, вживіть цього пункту для обидвох чисел. Коли вже знатимете розв'язку, помалюйте цю ілюстрацію фарбами або кольоровими олівцями чи крейдками.

РОЗГАДАЙМО!

1. ХТО НАЙСКОРІШЕ ПОЧИСЛИТЬ?

Ніс Андрійко горбинку горіхів. Прибіг Василько:

— Дай мені п'ять!

Прибігли Юрко і Роман:

— Дай нам по три!

Побачив Андрійко білочку:

— Ось на тобі два!

Але глип у торбинку:

— Ай, тільки один горіх мені лишився!

Хто найскоріше поррахує, скільки горіхів мав Андрійко?

2. РЕБУСИК

ха

100 їть 100 лик

тою

3. ЩО ЦЕ?

Котилася тарілочка
По крутій горі,
Забавляла любих діток
У моїм дворі.
Нам тієї тарілочки
Чому не любить —
Хорошая, золотая
І, як жар, жарить.
Прийшла баба — сама чорна
І чорний жупан, —
Заховала тарілочку
У синій туман.
Постихали сліви й жарти
У дворі моїм,
Золотої тарілочки
Стало жаль усім.

Леонид Глібів

4. ЩО ЦЕ?

Біжить, шумить,
А взимку мовчить?

5. ХРЕСТИКІВКА

— — + —	назва дерева
— — — + —	місто в Західній Україні
— — — + —	видобувається з-під землі
— — — + —	місто над Дніпром
— — — + —	інакше — поле.
— — — + —	ріка в Європі
— — — + —	назва звіря

Букви на місці хрестиків дадуть назву верху в пас-
мі Чорногори в Карпатах.

РОЗВ'ЯЗКИ ЗАГАДОК

Розв'язки загадок, вміщених в 11-му числі „Веселки”
за листопад 1955 р.:

1. ЗАГАДКИ: а) хліб, б) поїзд (локомотив).
2. МАГІЧНИЙ КВАДРАТ: крук, риба, убір, кара.
3. ХРЕСТИКІВКА: л, ми, ніс, море, бубон, співак,
Ворскло. Букви на місці хрестиків дають: Лі-
сенко.
4. ХРЕСТИКІВКА: соловей, Лондон, Англія, Везу-
вій, акула, Борислав, Одеса, Рогатин, цемент,
Яремче, Методій. Букви на місці хрестиків дають:
Слава Борцям.
5. ПОДУМАЙ!: також чотири хвилини, бо варимо
яйця разом.
6. ЗАПИТАННЯ: відгомін (ехо).

ВИСЛІД ЛЬОСУВАННЯ НАГОРОД ЗА ДОБРІ РОЗ-
В'ЯЗКИ ЗАГАДОК із 11-го числа „Веселки” за листопад
1955 р. Правильні розв'язки прислали такі діти: Андру-
сяк Ярослав, Барабаш Ірина, Барановська Віра, Батор-
фальви Дарія, Бойко Уляна, Гудь Маруся й Юрко, Ге-
ник-Березовський Степан, Дозорський Володимир, Ярос-
лав, Дубас Орест, Еліяшевська Христя, Єфремов Марія,
Кейс Раїса, Козак Сяня, Мисинин Віра, Михайлишин
Орест, Міtringа Олег, Мостович Аня, Пастушак Роман,
Пачовська Христя і Марта, Пісецька Леся, Постолук Іри-
на, Прохоренко Володимир, Словіковська Ірина, Тимків
Ярема, Туркевич Віра, Федьків Оксана, Хмільяр Леся.

У висліді льосування нагороду отримали: Дозорський
Володимир, Ярослав, Кейс Раїса, Пісецька Леся.

На нагороду призначено віршовану казку Романа За-
вадовича п. н. „Переполюх”.

У виказі правильних розв'язок за жовтень пропущі-
но прізвище Козак Сяні.

Розв'язки загадок, вміщених у грудневому числі
„Веселки”, присилати до кінця грудня ц. р. Хто пра-
вильно розв'яже всі загадки, візьме участь у льосуванні
нагород. Виказ учасників льосування й виграних нагород
вмістимо в числі „Веселки” за січень 1956 р.

Наш читач Борис Таран з Річмонду, Вірджинія,
пише:

Я і мій менший брат Ігор любимо читати „Веселку”.
Нам дуже подобається Богута Багатир.

Чи правда, що такі жолуді, які з'їв Богута дитиною,
ростуть у „Веселці”?

Відповідь Редакції:

Дорогий Борисе!

Дуже нас тішить, що Тобі й Твоєму братові подоба-
ється „Веселка”.

На Твоє питання відповідаємо: так, „Веселка” є тим
дубом-скорозростом, на якому ростуть чудесні жолуді, що
кожного з Вас, читачів нашого журналу, можуть перетво-
рити в Богуту. Цими жолудями є вірші, пісні, казки, опо-
відання, п'єски, гутірки, статтейки та різні інші матеріали
й ілюстрації, які вміщуються в нашому журналі. Пильне
читання „Веселки” допоможе Вам вирости на людей таких,
як Богута. Цей багатир жив не лише за часів князя Воло-
димира Великого, але він живе й тепер і житиме серед
нас доти, аж поки існуватиме український народ. Бо Бо-
гута — це представник молодого українського покоління,
сильного тілом, здорового духом, розумного, сміливого,
працьовитого, готового завжди захищати свій народ і ріт-
ний край від ворогів. І таких Богут треба нам якнайбіль-
ше. Кожний з Вас може ним стати.

Вітаємо Тебе щиро — Редакція „Веселки”

РОЗУМНИЙ ШКОЛЯР

— Михасю! Навіщо ти заховав свій капелюх до холо-
дильника? — питає мама сина.

— Бо я постригся і капелюх став завеликий.

— Ну, то що?

— А вчитель казав у школі, що від холоду всі тіла
стискаються.

Авторів і видавців, які бажають, щоб їхні видання
для дітей були обговорені у „Веселці”, в відділі
„Що читати?”, просимо надсилати свої твори у двох
примірниках на адресу Редакції „Веселки”.

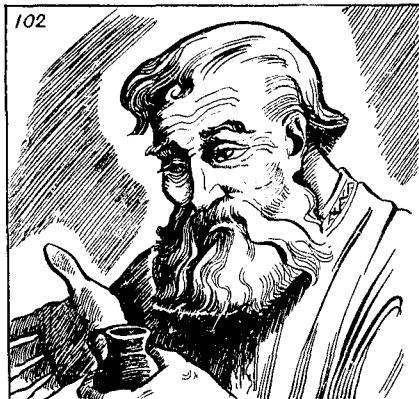
„ВЕСЕЛКА”, ілюстрований журнал для української дів-
ри, щомісячний додаток до щоденника „Свобода”. Вихо-
дить на початку кожного місяця. Адреса Редакції й Адмі-
ністрації: „SVOBODA”, Р. О. Box 346, Jersey City 3, N. J.
Редагус Колегія з членів Об'єднання Працівників Дитя-
чої Літератури. Редакція застерігає собі право виправля-
ти матеріали. Передруки нових творів і репродукції ілю-
страцій, вміщених у „Веселці”, тільки за попередньою
згодою Редакційної Колегії. Заголовок і розділові застав-
ки роботи П. Холодного.

**У ЧАСТИНА:
ПІДЗЕМНІ КОВАЛІ**
(Закінчення)

„Приймай подарунок, парубче!
Напийся старозілля з чорного
глека!”

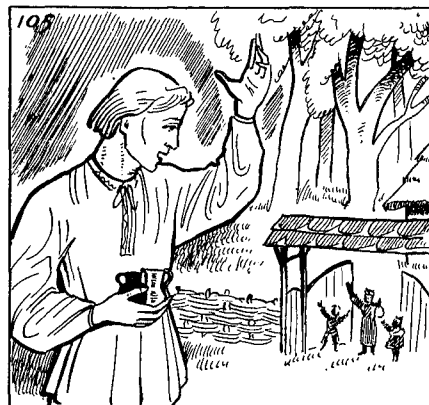
Випив Богута і раптом зробив-
ся старий-старезний. — „Якісь
чари діються зо мною!...” — про-
бубонів беззубим ротом.

Баба засміялася: „Не журися,
діду, випий тепер юнацвіту з бі-
лого глека!”

Один ковток — Богута став мо-
лодий і могутній, яким перше
був.

„Спасибі, бабусю, за подару-
нок! Придасться. Бувайте здоро-
ві!”

„Ковалики мої любі! Я вам пла-
ту за зброю приніс. А тим часом
— ось білий глечик... Пийте по
черзі на здоров'я!”

П'ють ковалі і з дива німіють:
були пристарі, а стають молоді-
ми.

„Спасибі, багатирю, за другу
молодість! Якщо будеш у потреби,
клич нас. Свисни — підем за тебе
у вогонь і в воду!”

(Кінець п'ятої частини)